

663

Wet van 7 december 1983, houdende aanpassing van de wetgeving aan de vierde richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake het vennootschapsrecht

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de wetgeving moet worden aangepast aan de vierde richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake het vennootschapsrecht, van 25 juli 1978 (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 14 augustus 1978, nr. L. 222), welke strekt tot bescherming van de belangen van aandeelhouders en derden bij de financiële verslaggeving van vennootschappen in de lidstaten;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

In Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek¹ wordt na titel 7 een nieuwe titel toegevoegd, luidende:

TITEL 8

DE JAARREKENING EN HET JAARVERSLAG

AFDELING 1. ALGEMENE BEPALING

Artikel 360. Deze titel is van toepassing op de coöperatieve vereniging, de onderlinge waarborgmaatschappij, de naamloze vennootschap en de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

AFDELING 2. ALGEMENE BEPALINGEN OMTRENT DE JAARREKENING

Artikel 361. 1. In dit boek wordt onder jaarrekening verstaan: de balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting.

2. Coöperatieve verenigingen vervangen de winst- en verliesrekening door een exploitatierekening, indien het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht daardoor wordt gediend; op deze rekening zijn de bepalingen omtrent de winst- en verliesrekening zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing. Bepalingen omtrent winst en verlies zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op het exploitatiesaldo.

3. De bepalingen van deze titel gelden voor jaarrekeningen en hun onderdelen, zowel in de vorm waarin zij door het bestuur zijn opgemaakt als in de vorm waarin zij door het bevoegde orgaan van de rechtspersoon zijn vastgesteld of goedgekeurd.

4. De bepalingen van deze titel die gelden met betrekking tot de jaarrekening of onderdelen van die jaarrekening, gelden zoveel mogelijk tevens voor de groepsjaarrekening en de onderdelen van deze groepsjaarrekening, die krachtens artikel 379 lid 6 in de toelichting van de jaarrekening is opgenomen, tenzij de aard van de groepsjaarrekening in overeenstemming met het bepaalde in de artikelen 362 en 363 de overeenkomstige toepassing van andere bepalingen meebrengt. Hetzelfde geldt voor de groepsjaarrekening die krachtens artikel 392 lid 1 onder h aan de jaarrekening wordt toegevoegd, behalve voor zover daarop buitenlands recht van toepassing is. De toepassing van artikel 383 betreft uitsluitend de bedragen en garantieverplichtingen ten laste van elke groepsmaatschappij die ten gunste van de zittende en voormalige bestuurders en commissarissen van de rechtspersoon zijn gekomen, in of bij wiens jaarrekening de groepsjaarrekening is gevoegd.

Artikel 362. 1. De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de rechtspersoon.

2. De balans met de toelichting geeft getrouw, duidelijk en stelselmatig de grootte van het vermogen en zijn samenstelling in actief- en passiefposten op het einde van het boekjaar weer. De balans mag het vermogen weergeven, zoals het wordt samengesteld met inachtneming van de bestemming van de winst of de verwerking van het verlies, of, zolang deze niet vaststaat, met inachtneming van het voorstel daartoe.

3. De winst- en verliesrekening met de toelichting geeft getrouw, duidelijk en stelselmatig de grootte van het resultaat van het boekjaar en zijn afleiding uit de posten van baten en lasten weer.

4. Indien het verschaffen van het in lid 1 bedoelde inzicht dit vereist, verstrekt de rechtspersoon in de jaarrekening gegevens ter aanvulling van hetgeen in de bijzondere voorschriften van en krachtens deze titel wordt verlangd. Indien dit noodzakelijk is voor het verschaffen van dat inzicht, wijkt de rechtspersoon van die voorschriften af; de reden van deze afwijking wordt in de toelichting uiteengezet, voor zover nodig onder opgaaf van de invloed ervan op vermogen en resultaat.

5. De baten en lasten van het boekjaar worden in de jaarrekening opgenomen, onverschillig of zij tot ontvangsten of uitgaven in dat boekjaar hebben geleid.

6. De jaarrekening wordt vastgesteld en aan goedkeuring onderworpen met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële toestand op de balansdatum is gebleken tussen het opmaken van de jaarrekening en de algemene vergadering waarin zij wordt behandeld, voor zover dat onontbeerlijk is voor het in lid 1 bedoelde inzicht. Blijkt nadien dat de jaarrekening in ernstige mate tekortschiet in het geven van dit inzicht, dan bericht het bestuur daaromtrent onverwijld aan de leden of aandeelhouders en legt het een mededeling daaromtrent neder ten kantore van het handelsregister; bij de mededeling wordt een deskundigenverklaring gevoegd, indien de jaarrekening overeenkomstig artikel 393 is onderzocht.

7. De posten van de jaarrekening worden in Nederlands geld uitgedrukt; voor de posten van de groepsjaarrekening mag hiervan worden afgeweken, indien consolidatie op de grondslag van vreemd geld door de internationale vertakking van de groep wordt gerechtvaardigd. De posten worden in de Nederlandse taal omschreven, tenzij de algemene vergadering voor de aanvang van het boekjaar heeft besloten tot het gebruik van een andere taal en tijdens het boekjaar geen der leden of aandeelhouders bij de rechtspersoon tegen dat besluit bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 363. 1. De samenvoeging, de ontleding en de rangschikking van de gegevens in de jaarrekening en de toelichting op die gegevens zijn gericht op het inzicht dat de jaarrekening krachtens artikel 362 lid 1 beoogt te geven. Daarbij worden de voorschriften krachtens lid 6 en de andere afdelingen van deze titel in acht genomen.

2. Het is niet geoorloofd in de jaarrekening activa en passiva of baten en lasten tegen elkaar te laten wegvallen, indien zij ingevolge deze titel in afzonderlijke posten moeten worden opgenomen.

3. Een post die ingevolge deze titel afzonderlijk behoort te worden vermeld, mag niettemin, onverminderd het krachtens lid 6 bepaalde, met een andere post worden samengevoegd, indien zijn bestanddelen gezamenlijk in het geheel van de jaarrekening van te verwaarlozen betekenis zijn voor het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht.

4. De indeling van de balans en van de winst- en verliesrekening mag slechts wegens gegronde redenen afwijken van die van het voorafgaande jaar; in de toelichting worden de verschillen aangegeven en worden de redenen die tot afwijking hebben geleid, uiteengezet.

5. Zoveel mogelijk wordt bij iedere post van de jaarrekening het bedrag van het voorafgaande boekjaar vermeld; voor zover nodig, wordt dit bedrag ter wille van de vergelijkbaarheid herzien en wordt de afwijking ten gevolge van de herziening toegelicht.

6. Wij kunnen voor de indeling van de jaarrekening bij algemene maatregel van bestuur modellen en nadere voorschriften vaststellen, die gelden voor de daarbij omschreven rechtspersonen. Bij de toepassing daarvan worden de indeling, benaming en omschrijving van de daarin voorkomende posten aangepast aan de aard van het bedrijf van de rechtspersoon, voor zover dat krachtens de algemene maatregel is toegelaten.

AFDELING 3. VOORSCHRIFTEN OMTRENT DE BALANS EN DE TOELICHTING DAAROP

§ 1. Hoofdindeling van de balans

Artikel 364. 1. Op de balans worden de activa onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheid van de rechtspersoon al of niet duurzaam te dienen.

2. Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, materiële en financiële vaste activa.

3. Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, vorderingen, effecten, liquide middelen, en, voor zover zij niet onder de vorderingen zijn vermeld, de overlopende activa.

4. Onder de passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen, de schulden en, voor zover zij niet onder de schulden zijn vermeld, de overlopende passiva.

§ 2. Activa

Artikel 365. 1. Onder de immateriële vaste activa worden afzonderlijk opgenomen:

- a. kosten verbonden aan de uitgifte van aandelen;
- b. kosten van onderzoek en ontwikkeling;

- c. concessies en vergunningen;
 - d. rechten ter zake van voortbrengselen van de geest, onderscheiden naar hun aard;
 - e. goodwill;
 - f. vooruitbetalingen op immateriële vaste activa.
2. De in lid 1 onder a en b vermelde kosten worden toegelicht.
3. De rechtspersoon neemt op de balans een reserve op ter hoogte van de bedragen waarvoor de in lid 1 onder a en b vermelde kosten zijn geactiveerd.
4. De in lid 1 onder c–e vermelde posten komen voor opnemings in de balans slechts in aanmerking, indien zij van derden anders dan om niet zijn verkregen.

Artikel 366. 1. Onder de materiële vaste activa worden afzonderlijk opgenomen:

- a. bedrijfsgebouwen en -terreinen;
 - b. machines en installaties;
 - c. andere vaste bedrijfsmiddelen, zoals technische en administratieve uitrusting;
 - d. materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa;
 - e. niet aan het productieproces dienstbare materiële vaste activa.
2. Indien de rechtspersoon op of met betrekking tot materiële vaste activa slechts een beperkt zakelijk of persoonlijk duurzaam genotsrecht heeft, wordt dit vermeld.

Artikel 367. Onder de financiële vaste activa worden afzonderlijk opgenomen:

- a. aandelen, certificaten van aandelen en andere vormen van deelneming in groepsmaatschappijen;
- b. andere deelnemingen;
- c. vorderingen op groepsmaatschappijen;
- d. andere vorderingen op rechtspersonen en vennootschappen die een deelneming hebben in de rechtspersoon of waarin de rechtspersoon een deelneming heeft;
- e. overige effecten;
- f. overige vorderingen, met afzonderlijke vermelding van de vorderingen uit leningen en voorschotten aan leden of houders van aandelen op naam.

Artikel 368. 1. Het verloop van elk der posten, behorende tot de vaste activa, gedurende het boekjaar wordt in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken:

- a. de boekwaarde aan het begin van het boekjaar;
 - b. de som van de waarden waartegen de in het boekjaar verkregen activa zijn te boek gesteld, en de som van de boekwaarden der activa waarover de rechtspersoon aan het einde van het boekjaar niet meer beschikt;
 - c. de herwaarderingen over het boekjaar overeenkomstig artikel 390 lid 1;
 - d. de afschrijvingen, de waardeverminderingen en de terugnemings daarvan over het boekjaar;
 - e. de boekwaarde aan het einde van het boekjaar.
2. Voorts worden voor elk der posten behorende tot de vaste activa opgegeven:
- a. de som der herwaarderingen die betrekking hebben op de activa welke op de balansdatum aanwezig zijn;
 - b. de som der afschrijvingen en waardeverminderingen op de balansdatum.

Artikel 369. Onder de tot de vlottende activa behorende voorraden worden afzonderlijk opgenomen:

- a. grond- en hulpstoffen;
- b. onderhanden werk;
- c. gereed produkt en handelsgoederen;
- d. vooruitbetalingen op voorraden.

Artikel 370. 1. Onder de tot de vlottende activa behorende vorderingen worden afzonderlijk opgenomen:

- a. vorderingen op handelsdebiteuren;
- b. vorderingen op groepsmaatschappijen;
- c. vorderingen op andere rechtspersonen en vennootschappen die een deelneming hebben in de rechtspersoon of waarin de rechtspersoon een deelneming heeft;
- d. opgevraagde stortingen van geplaatst kapitaal;
- e. overige vorderingen, met uitzondering van die waarop de artikelen 371 en 372 van toepassing zijn, en met afzonderlijke vermelding van de vorderingen uit leningen en voorschotten aan leden of houders van aandelen op naam.

2. Bij elk van de in lid 1 vermelde groepen van vorderingen wordt aangegeven het bedrag van de vorderingen met een resterende looptijd van meer dan een jaar.

Artikel 371. 1. Onder de tot de vlottende activa behorende effecten worden afzonderlijk opgenomen:

- a. aandelen, certificaten van aandelen en andere vormen van deelneming in groepsmaatschappijen;
- b. de overige effecten, waarbij afzonderlijk wordt vermeld de gezamenlijke waarde van de effecten die in de prijscourant van een Nederlandse of buitenlandse beurs zijn opgenomen.

2. Omtrent de effecten wordt vermeld, in hoeverre deze niet ter vrije beschikking van de rechtspersoon staan.

Artikel 372. 1. Onder de liquide middelen worden opgenomen de kasmiddelen, de tegoeden op bank- en girorekeningen, alsmede de wissels en cheques.

2. Omtrent de tegoeden wordt vermeld, in hoeverre deze niet ter vrije beschikking van de rechtspersoon staan.

§ 3. *Passiva*

Artikel 373. 1. Onder het eigen vermogen worden afzonderlijk opgenomen:

- a. het gestorte en opgevraagde kapitaal;
- b. agio;
- c. herwaarderingsreserves;
- d. andere wettelijke reserves, onderscheiden naar hun aard;
- e. statutaire reserves;
- f. overige reserves;
- g. niet verdeelde winsten, met afzonderlijke vermelding van het nettoresultaat na belastingen van het boekjaar, voor zover de bestemming daarvan niet in de balans is verwerkt.

2. Indien niet alle aandelen zijn volgestort, wordt ook het geplaatste kapitaal afzonderlijk vermeld.

3. Het eigen vermogen wordt overeenkomstig artikel 385 lid 5 verminderd met onderscheidenlijk de verkrijgingsprijs of de boekwaarde van eigen aandelen en certificaten daarvan.

Artikel 374. 1. Op de balans worden voorzieningen opgenomen tegen:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is te schatten;

b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;

c. kosten welke in een volgend boekjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het boekjaar of in een voorafgaand boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal boekjaren.

2. Waardevermindering van een actief wordt niet door vorming van een voorziening tot uitdrukking gebracht.

3. De voorzieningen worden gesplitst naar de aard der verplichtingen, verliezen en kosten waartegen zij worden getroffen; zij worden overeenkomstig de aard nauwkeurig omschreven. In de toelichting wordt zoveel mogelijk aangegeven in welke mate de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd.

4. In ieder geval worden afzonderlijk opgenomen:

a. de voorziening voor belastingverplichtingen, die na het boekjaar kunnen ontstaan, doch aan het boekjaar of een voorafgaand boekjaar moeten worden toegerekend, met inbegrip van de voorziening voor belastingen die uit waardering boven de verkrijgings- of vervaardigingsprijs kan voortvloeien;

b. de voorziening voor pensioenverplichtingen.

Artikel 375. 1. Onder de schulden worden afzonderlijk opgenomen:

a. obligatieleningen, pandbrieven en andere leningen met afzonderlijke vermelding van de converteerbare leningen;

b. schulden aan kredietinstellingen;

c. ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen voor zover niet reeds op actiefposten in mindering gebracht;

d. schulden aan leveranciers en handelskredieten;

e. te betalen wissels en cheques;

f. schulden aan groepsmaatschappijen;

g. schulden aan rechtspersonen en vennootschappen die een deelneming hebben in de rechtspersoon of waarin de rechtspersoon een deelneming heeft, voor zover niet reeds onder f vermeld;

h. schulden ter zake van belastingen en premïen van sociale verzekering;

i. schulden ter zake van pensioenen;

j. overige schulden, met afzonderlijke vermelding van de schulden aan leden of houders van aandelen op naam uit leningen en voorschotten, met de bijzonderheden daarover, bedoeld in de leden 2-4 en 6.

2. Elk van de in lid 1 bedoelde groepen van schulden wordt gesplitst in schulden met een resterende looptijd van ten hoogste één jaar en in schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar, met afzonderlijke vermelding van het bedrag der schulden met een resterende looptijd van meer dan vijf jaren.

3. Onderscheiden naar de in lid 1 genoemde groepen, wordt aangegeven voor welke schulden zakelijke zekerheid is gesteld en in welke vorm dat is geschied. Voorts wordt medegedeeld ten aanzien van welke schulden de rechtspersoon zich, al dan niet voorwaardelijk, heeft verbonden tot het bezwaren of niet bezwaren van goederen, voor zover dat noodzakelijk is voor het verschaffen van het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht.

4. Aangegeven wordt tot welk bedrag schulden in rang zijn achtergesteld bij de andere schulden; de aard van deze achterstelling wordt toegelicht.

5. Is het bedrag waarmee de schuld moet worden afgelost hoger dan het ontvangen bedrag, dan mag het verschil, mits afzonderlijk vermeld, uiterlijk tot de aflossing worden geactiveerd.

6. Vermeld worden de rentevoet van leningen met een resterende looptijd van meer dan één jaar en het bedrag dat de rechtspersoon ter aflossing van die leningen moet betalen tijdens het boekjaar, volgend op dat waarop de jaarrekening betrekking heeft, tenzij dit is opgenomen onder de schulden met een resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

7. Bij converteerbare leningen worden de voorwaarden van conversie medegedeeld.

Artikel 376. 1. Heeft de rechtspersoon zich aansprakelijk gesteld voor schulden van anderen, dan worden de daaruit voortvloeiende verplichtingen, voor zover daarvoor op de balans geen voorzieningen zijn opgenomen, vermeld en ingedeeld naar de vorm der geboden zekerheid. Afzonderlijk worden vermeld de verplichtingen die ten behoeve van groepsmaatschappijen zijn aangegaan.

2. Vermeld wordt het bedrag van de wissels en cheques waarvoor de rechtspersoon na verdiscontering nog risico loopt.

AFDELING 4. VOORSCHRIFTEN OMTRENT DE WINST- EN VERLIESREKENING EN DE TOELICHTING DAAROP

Artikel 377. 1. Op de winst- en verliesrekening worden afzonderlijk opgenomen:

- a. de baten en lasten uit de gewone bedrijfsuitoefening alsmede hun saldo voor en na aftrek van de daarop betrekking hebbende belastingen;
- b. de buitengewone baten en lasten, alsmede hun saldo voor en na aftrek van de daarop betrekking hebbende belastingen;
- c. de overige belastingen;
- d. het netto-resultaat na belastingen.

2. De baten en lasten uit de gewone bedrijfsuitoefening worden hetzij overeenkomstig lid 3, hetzij overeenkomstig lid 4 gesplitst.

3. Afzonderlijk worden opgenomen:

- a. de netto-omzet;
- b. de toe- of afnemings van de voorraad gereed produkt en onderhanden werk ten opzichte van de voorafgaande balansdatum;
- c. de geactiveerde produktie ten behoeve van het eigen bedrijf;
- d. de overige bedrijfsopbrengsten;
- e. de lonen;
- f. de sociale lasten met afzonderlijke vermelding van de pensioenlasten;
- g. de kosten van grond- en hulpstoffen en de overige externe kosten;
- h. de afschrijvingen en de waardeverminderingen ten laste van de immateriële en de materiële vaste activa, gesplitst naar die groepen activa;
- i. waardeverminderingen van vlottende activa, voor zover zij de bij de rechtspersoon gebruikelijke waardeverminderingen overtreffen;
- j. de overige bedrijfskosten;
- k. het resultaat uit deelnemingen;
- l. opbrengsten van andere effecten en vorderingen, die tot de vaste activa behoren;
- m. de overige rentebaten en soortgelijke opbrengsten;
- n. de wijzigingen in de waarde van de financiële vaste activa en van de effecten die tot de vlottende activa behoren;
- o. de rentelasten en soortgelijke kosten.

4. Afzonderlijk worden opgenomen:

- a. de netto-omzet;
- b. de kostprijs van de omzet, met uitzondering van de daarin opgenomen rentelasten, doch met inbegrip van de afschrijvingen en waardeverminderingen;
- c. het bruto-omzetresultaat als saldo van de posten a en b;
- d. de verkoopkosten, met inbegrip van de afschrijvingen en buitengewone waardeverminderingen;
- e. de algemene beheerskosten, met inbegrip van de afschrijvingen en waardeverminderingen;
- f. de overige bedrijfsopbrengsten;
- g. het resultaat uit deelnemingen;
- h. opbrengsten uit andere effecten en vorderingen die tot de vaste activa behoren;

- i. de overige rentebaten en soortgelijke opbrengsten;
 - j. de wijzigingen in de waarde van de financiële vaste activa en van de effecten die tot de vlottende activa behoren;
 - k. de rentelasten en soortgelijke kosten.
5. Bij de posten k-o van lid 3 en de posten g-k van lid 4 worden afzonderlijk vermeld de baten en lasten uit de verhouding met groepsmaatschappijen.
6. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten uit het bedrijf van de rechtspersoon, onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.
7. Als buitengewone baten en lasten worden aangemerkt de baten en lasten die niet uit de gewone uitoefening van het bedrijf van de rechtspersoon voortvloeien. Tenzij deze baten en lasten van ondergeschikte betekenis zijn voor de beoordeling van het resultaat, worden zij naar aard en omvang toegelicht; hetzelfde geldt voor de baten en lasten welke aan een ander boekjaar moeten worden toegerekend, voor zover zij niet tot de buitengewone baten en lasten zijn gerekend.

AFDELING 5. BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN OMTRENT DE TOELICHTING

Artikel 378. 1. Het verloop van het eigen vermogen gedurende het boekjaar wordt weergegeven in een overzicht. Daaruit blijken:

- a. het bedrag van elke post aan het begin van het boekjaar;
- b. de toevoegingen en de verminderingen van elke post over het boekjaar, gesplitst naar hun aard;
- c. het bedrag van elke post aan het einde van het boekjaar.

2. In het overzicht wordt de post gestort en opgevraagd kapitaal uitgesplitst naar de soorten aandelen. Afzonderlijk worden vermeld de eindstand en de gegevens over het verloop van de aandelen in het kapitaal van de rechtspersoon en van de certificaten daarvan, die deze zelf of een dochtermaatschappij voor eigen rekening houdt of doet houden. Vermeld wordt op welke post van het eigen vermogen de verkrijgingsprijs of boekwaarde daarvan in mindering is gebracht.

3. De wijzigingen in het eigen vermogen worden voor elke post toegelicht, voor zover dit noodzakelijk is voor het verschaffen van het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht. Een naamloze vennootschap vermeldt in deze toelichting iedere verwerving en vervreemding voor haar rekening van eigen aandelen en certificaten daarvan; daarbij worden medegedeeld de redenen van verwerving, het aantal, het nominale bedrag en de overeengekomen prijs van de bij elke handeling betrokken aandelen en certificaten en het gedeelte van het kapitaal dat zij vertegenwoordigen.

4. Een naamloze vennootschap vermeldt de gegevens omtrent het aantal, de soort en het nominale bedrag van de eigen aandelen of de certificaten daarvan:

- a. die zij of een ander voor haar rekening op de balansdatum in pand heeft;
- b. die zij of een dochtermaatschappij op de balansdatum houdt op grond van verkrijging met toepassing van artikel 98 lid 4.

Artikel 379. 1. Van de rechtspersonen waaraan de rechtspersoon of een dochtermaatschappij voor rekening van een van beide, alleen of te zamen met een dochter- of groepsmaatschappij, ten minste een vijfde deel van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen, worden in een lijst vermeld de naam, de woonplaats, het aandeel in het geplaatste kapitaal, alsmede het bedrag van het eigen vermogen en van het resultaat over het laatste boekjaar waarover een jaarrekening beschikbaar is. De rechtspersoon vermeldt soortgelijke gegevens, met uitzondering van het aandeel in het geplaatste kapitaal, omtrent de vennootschappen waarvan hij of een dochtermaatschappij vennoot is.

2. Lid 1 geldt niet voor de gegevens omtrent het eigen vermogen en het resultaat van:

- a. een dochtermaatschappij;
- b. een rechtspersoon of vennootschap waarin de rechtspersoon een deelneming heeft die overeenkomstig artikel 389 lid 1 is gewaardeerd of waarvan de financiële gegevens zijn opgenomen in de groepsjaarrekening, bedoeld in lid 6;
- c. een rechtspersoon of vennootschap, waarin de rechtspersoon een minderheidsdeelneming heeft en waarvan de jaarrekening niet openbaar behoeft te worden gemaakt krachtens de wetgeving van het land waar deze is gevestigd; behoeft zulk een rechtspersoon of vennootschap niet meer dan de balans met toelichting openbaar te maken, dan mag voor de toepassing van lid 1 de opgave van het resultaat achterwege blijven.

3. De in lid 1 vereiste gegevens kunnen achterwege blijven, voor zover hun vermelding van te verwaarlozen betekenis is voor het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht.

4. Onze Minister van Economische Zaken kan van de in lid 1 bedoelde verplichting desverzocht ontheffing verlenen, indien gegronde vrees bestaat dat door de vermelding ernstig nadeel kan ontstaan. Deze ontheffing kan telkens voor ten hoogste vijf jaren worden gegeven. In de toelichting wordt vermeld dat ontheffing is verleend.

5. De lijst van de in lid 1 vereiste gegevens behoeft niet in de toelichting te worden opgenomen, indien zij ten kantore van het handelsregister ter inzage van een ieder is nedergelegd, en die nederlegging in de toelichting wordt vermeld.

6. In de toelichting worden de financiële gegevens omtrent de dochtermaatschappijen, al dan niet te zamen met die van de rechtspersoon en van andere groepsmaatschappijen, opgenomen in een groepsjaarrekening, die volgens de methode der consolidatie is samengesteld, tenzij het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht meer wordt gediend door toepassing van artikel 392 lid 1 onder h. Vermeld worden de naam en de woonplaats van de maatschappijen die in de groepsjaarrekening zijn opgenomen; op deze gegevens zijn de leden 3 en 5 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 380. 1. Indien de inrichting van het bedrijf van de rechtspersoon is afgestemd op werkzaamheden in verschillende bedrijfstakken, wordt met behulp van cijfers inzicht gegeven in de mate waarin elk van de soorten van die werkzaamheden tot de netto-omzet heeft bijgedragen.

2. De netto-omzet wordt op overeenkomstige wijze gesplitst naar de onderscheiden gebieden waarin de rechtspersoon goederen en diensten levert.

3. Artikel 379 lid 4 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 381. Vermeld wordt tot welke belangrijke, niet in de balans opgenomen, financiële verplichtingen de rechtspersoon voor een aantal toekomstige jaren is verbonden, zoals die welke uit langlopende overeenkomsten voortvloeien. Daarbij worden afzonderlijk vermeld de verplichtingen jegens groepsmaatschappijen. Artikel 375 lid 3 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 382. Medegedeeld wordt het gemiddelde aantal werknemers gedurende het boekjaar, werkzaam bij de rechtspersoon en de dochtermaatschappijen gezamenlijk, ingedeeld op een wijze die is afgestemd op de inrichting van het bedrijf. Heeft artikel 377 lid 3 geen toepassing in de winst- en verliesrekening gevonden, dan worden de aldaar onder e en f verlangde gegevens vermeld.

Artikel 383. 1. Medegedeeld worden de bedragen die in het boekjaar ten laste van de rechtspersoon zijn gekomen ter bezoldiging van de bestuurders en van de commissarissen, alsmede ter zake van pensioenen en andere soortgelijke uitkeringen aan voormalige bestuurders en commissarissen; de bedragen moeten voor de bestuurders en voormalige bestuurders gezamenlijk en voor de commissarissen en voormalige commissarissen gezamenlijk worden opgegeven. Voor de toepassing van dit voorschrift

worden bij een coöperatieve vereniging en een onderlinge waarborgmaatschappij met bestuurders gelijkgesteld degenen die krachtens de statuten met de algemene leiding van de dagelijkse gang van zaken zijn belast.

2. Met betrekking tot de in lid 1 genoemde groepen van personen worden voorts medegedeeld de bedragen van de te hunnen behoefte verstrekte leningen en voorschotten onder opgave van de berekende rentevoet en van de overige bijzondere bepalingen, alsmede de aflossingen op die leningen en voorschotten gedurende het boekjaar; eveneens worden de te hunnen behoefte aangegane garantieverplichtingen vermeld.

AFDELING 6. VOORSCHRIFTEN OMTRENT DE GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN VAN BEPALING VAN HET RESULTAAT

Artikel 384. 1. Bij de keuze van een grondslag voor de waardering van een actief en van een passief en voor de bepaling van het resultaat laat de rechtspersoon zich leiden door de voorschriften van artikel 362 leden 1-4. Als grondslag komen in aanmerking de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, voor de materiële en financiële vaste activa en de voorraden, tevens de actuele waarde.

2. Bij de toepassing van de grondslagen wordt voorzichtigheid betracht. Winsten worden slechts opgenomen, voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening zijn bekend geworden.

3. Bij de waardering van activa en passiva wordt uitgegaan van de veronderstelling dat het geheel der werkzaamheden van de rechtspersoon waaraan die activa en passiva dienstbaar zijn, wordt voortgezet, tenzij die veronderstelling onjuist is of haar juistheid aan gerede twijfel onderhevig is; alsdan wordt dit onder mededeling van de invloed op vermogen en resultaat in de toelichting uiteengezet.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de inhoud, de grenzen en de wijze van toepassing van waardering tegen actuele waarden.

5. De grondslagen van de waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat worden met betrekking tot elk der posten uiteengezet. De grondslagen voor de omrekening van in vreemde valuta luidende bedragen worden uiteengezet; tevens wordt vermeld op welke wijze koersverschillen zijn verwerkt.

6. Slechts wegens gegronde redenen mogen de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande boekjaar zijn toegepast. De reden der verandering wordt in de toelichting uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor vermogen en resultaat, aan de hand van aangepaste cijfers voor het boekjaar of voor het voorafgaande boekjaar.

Artikel 385. 1. De activa en passiva worden, voor zover zij in hun betekenis voor het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht verschillen, afzonderlijk gewaardeerd.

2. De waardering van gelijksoortige bestanddelen van voorraden en effecten mag geschieden met toepassing van gewogen gemiddelde prijzen, van de regels «eerst-in, eerst-uit» (Fifo), «laatst-in, eerst-uit» (Lifo), of van soortgelijke regels.

3. Materiële vaste activa en voorraden van grond- en hulpstoffen die geregeld worden vervangen en waarvan de gezamenlijke waarde van ondergeschikte betekenis is, mogen tegen een vaste hoeveelheid en waarde worden opgenomen, indien de hoeveelheid, samenstelling en waarde slechts aan geringe veranderingen onderhevig zijn.

4. De in artikel 365 lid 1 onder c-e genoemde activa worden opgenomen tot ten hoogste de daarvoor betaalde prijs, verminderd met de afschrijvingen.

5. Eigen aandelen of certificaten daarvan die de rechtspersoon houdt of doet houden, mogen niet worden geactiveerd. De aan het belang in een dochtermaatschappij toegekende waarde wordt, al dan niet evenredig aan het belang, verminderd met de verkrijgingsprijs van aandelen in de rechtspersoon en van certificaten daarvan, die de dochtermaatschappij voor eigen rekening houdt of doet houden; heeft zij deze aandelen of certificaten verkregen voor het tijdstip waarop zij dochtermaatschappij werd, dan komt evenwel hun boekwaarde op dat tijdstip in mindering of een evenredig deel daarvan.

Artikel 386. 1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

2. De methoden volgens welke de afschrijvingen zijn berekend, worden in de toelichting uiteengezet.

3. De activa behorende tot de posten genoemd in artikel 365 lid 1 onder a, b en e, worden in ten hoogste vijf jaren na hun ontstaan afgeschreven. Kan de verworven goodwill redelijkerwijze worden toegerekend aan een aanzienlijk langere periode dan vijf jaren, dan mag hij over die periode, doch over ten hoogste tien jaren, worden afgeschreven; de duur van de afschrijving wordt in de toelichting vermeld en met redenen omkleed.

4. Op vaste activa met beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat op de verwachte toekomstige gebruiksduur is afgestemd.

5. Op het overeenkomstig artikel 375 lid 5 geactiveerde deel van een schuld wordt tot de aflossing jaarlijks een redelijk deel afgeschreven.

Artikel 387. 1. Waardeverminderingen van activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

2. Vlottende activa worden gewaardeerd tegen marktwaarde, indien deze op de balansdatum lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De waardering geschiedt tegen een andere lagere waarde, indien het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht daardoor wordt gediend.

3. Indien redelijkerwijs een buitengewone waardevermindering van vlottende activa op korte termijn valt te voorzien, mag bij de waardering hiermede rekening worden gehouden.

4. Bij de waardering van de vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Bij de waardering van de financiële vaste activa mag in ieder geval met op de balansdatum opgetreden waardevermindering rekening worden gehouden.

5. De afboeking overeenkomstig de voorgaande leden wordt, voor zover zij niet krachtens artikel 390 lid 3 aan de herwaarderingsreserve wordt onttrokken, ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De afboeking wordt ongedaan gemaakt, zodra de waardevermindering heeft opgehouden te bestaan. De afboekingen ingevolge lid 3 en die ingevolge lid 4, alsmede de terugnemingen, worden afzonderlijk in de winst- en verliesrekening of in de toelichting opgenomen.

Artikel 388. 1. De verkrijgingsprijs waartegen een actief wordt gewaardeerd, omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

2. De vervaardigingsprijs waartegen een actief wordt gewaardeerd, omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Artikel 389. 1. De rechtspersoon mag een deelneming, al dan niet op de grondslag van de netto-vermogenswaarde, waarderen door haar boekwaarde volgens de voorafgaande jaarrekening te wijzigen met het bedrag van zijn aandeel in het resultaat van de onderneming waarin hij deelneemt. Op de boekwaarde komt in mindering het bedrag van het dividend uit de deelneming waarop de rechtspersoon vóór het opmaken van de jaarrekening sinds het opmaken van de voorafgaande jaarrekening recht heeft verkregen. Het in de vorige zinnen bepaalde laat wijzigingen ten gevolge van herwaardering onverlet.

2. De rechtspersoon neemt op in een reserve of onttrekt daaraan een bedrag, gelijk aan de wijziging in de waarde van de deelneming op grond van het resultaat van en het dividend uit de deelneming. Aangegeven wordt, of en op welke wijze rekening wordt gehouden met de invloed van belastingen op toekomstig dividend.

3. De rechtspersoon bepaalt de netto-vermogenswaarde door de activa, voorzieningen en schulden van de onderneming waarin hij deelneemt te waarderen en het resultaat daarvan te berekenen op dezelfde grondslagen als zijn eigen activa, voorzieningen, schulden en resultaat; de eerste keer worden deze activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen actuele waarde.

4. Indien de netto-vermogenswaarde bij de eerste vaststelling lager is dan de verkrijgingsprijs of de voorafgaande boekwaarde van de deelneming, wordt het verschil zichtbaar ten laste van de winst- en verliesrekening of van het eigen vermogen gebracht, dan wel als goodwill geactiveerd. Voor deze berekening wordt ook de verkrijgingsprijs verminderd overeenkomstig artikel 385 lid 5.

5. Indien de netto-vermogenswaarde van een in het boekjaar verkregen deelneming hoger is dan de verkrijgingsprijs, neemt de rechtspersoon een herwaarderingsreserve op ter grootte van het verschil, voor zover dit geen nadelen weerspiegelt die voor hem aan de deelneming zijn verbonden. Voor deze berekening wordt ook de verkrijgingsprijs verminderd overeenkomstig artikel 385 lid 5.

6. Een rechtspersoon die lid 1 wil toepassen, mag, indien hem onvoldoende gegevens ter beschikking staan om de netto-vermogenswaarde te bepalen, uitgaan van een eerste boekwaarde die op andere wijze overeenkomstig deze afdeling is bepaald.

Artikel 390. 1. De rechtspersoon die een actief herwaardeert op een hoger bedrag, neemt op de balans een herwaarderingsreserve op ter grootte van het verschil tussen de boekwaarde van voor en na de herwaardering.

2. De herwaarderingsreserve kan in kapitaal worden omgezet.

3. De herwaarderingsreserve wordt verminderd voor zover de gereserveerde bedragen niet meer noodzakelijk zijn voor de toepassing van het gekozen waarderingsstelsel en voor het bereiken van het doel der herwaardering. De herwaarderingsreserve mag niet verder worden verminderd dan tot de som der in de reserve opgenomen herwaarderings van activa welke op de balansdatum nog aanwezig zijn.

4. De verminderingen van de herwaarderingsreserve die ten gunste van de winst- en verliesrekening worden gebracht, worden in een afzonderlijke post opgenomen.

5. In de toelichting wordt uiteengezet, of en op welke wijze in samenhang met de herwaardering rekening wordt gehouden met de invloed van belastingen op vermogen en resultaat.

AFDELING 7. JAARVERSLAG

Artikel 391. 1. Het jaarverslag geeft een getrouw beeld omtrent de toestand op de balansdatum en de gang van zaken gedurende het boekjaar

van de rechtspersoon en van de dochter- en groepsmaatschappijen waarvan de financiële gegevens in zijn jaarrekening of groepsjaarrekening zijn opgenomen. Het jaarverslag wordt in de Nederlandse taal gesteld, tenzij de algemene vergadering vóór de aanvang van het boekjaar tot het gebruik van een andere taal heeft besloten en tijdens het boekjaar geen der leden of aandeelhouders bij de rechtspersoon tegen dat besluit bezwaar heeft gemaakt.

2. Het jaarverslag bevat mede inlichtingen omtrent gebeurtenissen van bijzondere betekenis die na het einde van het boekjaar hebben plaatsgevonden. Voorts worden mededelingen gedaan omtrent de verwachte gang van zaken; daarbij wordt, voor zover gewichtige belangen zich hiertegen niet verzetten, in het bijzonder aandacht besteed aan de investeringen, de financiering en de personeelsbezetting en aan de omstandigheden waarvan de ontwikkeling van de omzet en van de rentabiliteit afhankelijk is. Mededelingen worden gedaan omtrent de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

3. Het jaarverslag mag niet in strijd zijn met de jaarrekening.

AFDELING 8. OVERIGE GEGEVENS

Artikel 392. 1. Het bestuur voegt de volgende gegevens toe aan de jaarrekening en het jaarverslag:

- a. de verklaring van de deskundige bedoeld in artikel 393;
- b. een weergave van de statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst;
- c. een opgave van de bestemming van de winst of de verwerking van het verlies, of, zolang deze niet vaststaat, het voorstel daartoe;
- d. een weergave van de statutaire regeling omtrent de bijdrage in een tekort van een coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij, voor zover deze van de wettelijke bepalingen afwijkt;
- e. een lijst van namen van degenen aan wie een bijzonder statutair recht inzake de zeggenschap in de rechtspersoon toekomt, met een omschrijving van de aard van dat recht;
- f. een opgave van het aantal winstbewijzen en soortgelijke rechten met vermelding van de bevoegdheden die zij geven;
- g. een overzicht van de zakelijke inhoud van de in het boekjaar verrichte rechtshandelingen waarop artikel 94 lid 2, artikel 94d lid 5 of artikel 206 van toepassing is;
- h. de laatst beschikbare jaarrekening met de daarbij behorende deskundigenverklaring en het jaarverslag van de dochtermaatschappijen waarvan de financiële gegevens niet overeenkomstig artikel 379 lid 6 of afzonderlijk in de jaarrekening van de rechtspersoon zijn opgenomen, dan wel hun groepsjaarrekening met de daarbij behorende deskundigenverklaring en hun groepsjaarverslag, tenzij vermelding van deze gegevens van te verwaarlozen betekenis is voor het door de rechtspersoon te verschaffen inzicht, bedoeld in artikel 362 lid 1;
- i. een opgave van gebeurtenissen met belangrijke financiële gevolgen die na het einde van het boekjaar zijn voorgevallen, onder mededeling van de omvang van die gevolgen.

2. Ontbreekt de deskundigenverklaring dan dient te worden meegedeeld dat en waarom deze ontbreekt, tenzij artikel 396 van toepassing is.

3. Is een recht als bedoeld in lid 1 onder e in een aandeel belichaamd, dan wordt vermeld hoeveel zodanige aandelen elk der rechthebbenden houdt. Komt een zodanig recht aan een vennootschap, vereniging of stichting toe, dan worden tevens de namen van de bestuurders daarvan medegedeeld.

4. Het bepaalde in lid 1 onder e en in lid 3 is niet van toepassing, voor zover Onze Minister van Economische Zaken desverzocht aan de rechtspersoon wegens gewichtige redenen ontheffing heeft verleend; deze ontheffing kan telkens voor ten hoogste vijf jaren worden verleend.

5. Het bepaalde in lid 1 onder h geldt niet voor de jaarrekening en het jaarverslag van een dochtermaatschappij met betrekking waartoe de in artikel 379 lid 4 bedoelde ontheffing is verleend. Is de dochtermaatschappij een vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap of behoeft zij niet meer dan haar balans met toelichting openbaar te maken, dan treden deze stukken in de plaats van de jaarrekening en het jaarverslag.

6. De gegevens mogen niet in strijd zijn met de jaarrekening en met het jaarverslag.

AFDELING 9. DESKUNDIGENONDERZOEK

Artikel 393. 1. De rechtspersoon verleent aan een deskundige die bevoegd is tot het afleggen van de in lid 5 bedoelde verklaring, de opdracht tot onderzoek van de jaarrekening. De opdracht kan worden verleend aan een organisatie waarin deskundigen samenwerken. Als deskundige komt in aanmerking een registeraccountant alsmede iemand die als zodanig door Onze Minister van Economische Zaken bij een herroepelijke vergunning is toegelaten op grond van een bewijs van bekwaamheid dat in het buitenland is verkregen; Onze Minister kan aan deze vergunning voorwaarden verbinden.

2. Tot het verlenen van de opdracht is de algemene vergadering van leden of aandeelhouders bevoegd. Gaat deze daartoe niet over, dan is de raad van commissarissen bevoegd of, zo deze ontbreekt of in gebreke blijft, het bestuur. De aanwijzing van een deskundige wordt door generlei voordracht beperkt; de opdracht kan te allen tijde worden ingetrokken door de algemene vergadering en door degene die haar heeft verleend; de door het bestuur verleende opdracht kan bovendien door de raad van commissarissen worden ingetrokken. De algemene vergadering hoort de deskundige op diens verlangen omtrent de intrekking van een hem verleende opdracht of omtrent het hem kenbaar gemaakte voornemen daartoe.

3. De deskundige onderzoekt of de jaarrekening het in artikel 362 lid 1 vereiste inzicht geeft. Hij gaat voorts na, of de jaarrekening – de in artikel 379 lid 5 genoemde lijst daaronder begrepen – aan de bij en krachtens de wet gestelde voorschriften voldoet, of het jaarverslag, voor zover hij dat kan beoordelen, overeenkomstig deze titel is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is, en of de in artikel 392 lid 1 onder b–i vereiste gegevens zijn toegevoegd.

4. De deskundige brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur.

5. De deskundige geeft de uitslag van zijn onderzoek in een verklaring weer; voor het onderzoek volgens de tweede zin van lid 3 mag hij volstaan met de vermelding van hem gebleken tekortkomingen.

6. De jaarrekening kan niet worden vastgesteld of goedgekeurd, indien het daartoe bevoegde orgaan geen kennis heeft kunnen nemen van de verklaring van de deskundige, die aan de jaarrekening moest zijn toegevoegd, tenzij artikel 392 lid 2 toepassing heeft gevonden.

7. Iedere belanghebbende kan van de rechtspersoon nakoming van de in lid 1 omschreven verplichting vorderen.

AFDELING 10. OPENBAARMAKING

Artikel 394. 1. De rechtspersoon is verplicht tot openbaarmaking van de jaarrekening binnen acht dagen na de vaststelling; behoeft de jaarrekening goedkeuring, dan loopt de termijn van de goedkeuring af. De openbaarmaking geschiedt door nederlegging van een volledig in de Nederlandse taal gesteld exemplaar ten kantore van het handelsregister, nadat daarop de dag van vaststelling en goedkeuring is aangegetekend.

2. Is de jaarrekening niet binnen zeven maanden na afloop van het boekjaar overeenkomstig de wettelijke voorschriften vastgesteld en goedgekeurd, dan maakt het bestuur onverwijld de opgemaakte jaarrekening op de in lid 1 voorgeschreven wijze openbaar; op de jaarrekening wordt vermeld dat zij nog niet is vastgesteld of goedgekeurd.

3. Heeft de algemene vergadering overeenkomstig artikel 58 lid 1, artikel 101 lid 1 of artikel 210 lid 1 van dit boek de termijn voor het opmaken van de jaarrekening verlengd, of heeft de ondernemingskamer overeenkomstig artikel 1002, vijfde of zesde lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering een termijn gesteld, dan geldt het vorige lid met ingang van twee maanden na afloop van die termijn.

4. Gelijktijdig met en op dezelfde wijze als de jaarrekening wordt een in de Nederlandse taal gesteld exemplaar van het jaarverslag en van de overige in artikel 392 bedoelde gegevens openbaar gemaakt. Het voorafgaande geldt, behalve voor de in artikel 392 lid 1 onder a, c, f en h genoemde gegevens, niet, indien de stukken ten kantore van de rechtspersoon ter inzage van een ieder worden gehouden en op verzoek een volledig of gedeeltelijk afschrift daarvan ten hoogste tegen de kostprijs wordt verstrekt; hiervan doet de rechtspersoon opgaaf ter inschrijving in het handelsregister.

5. De vorige leden gelden niet, indien Onze Minister van Economische Zaken de in artikel 58, artikel 101 of artikel 210 genoemde ontheffing heeft verleend; alsdan wordt een afschrift van die ontheffing ten kantore van het handelsregister nedergelegd.

6. De in de vorige leden bedoelde bescheiden worden gedurende tien jaren bewaard. Met inachtneming van de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde voorschriften mag de Kamer van Koophandel en Fabrieken daarvan fotografische reproducties vervaardigen, die zij in hun plaats in het handelsregister bewaart.

7. Iedere belanghebbende kan van de rechtspersoon nakoming van de in de leden 1-5 omschreven verplichtingen vorderen.

Artikel 395. 1. Wordt de jaarrekening op andere wijze dan ingevolge het vorige artikel openbaar gemaakt, dan wordt daaraan in ieder geval de verklaring van de deskundige toegevoegd. Voor de toepassing van de vorige zin geldt als de jaarrekening van een rechtspersoon waarop artikel 397 van toepassing is, mede de jaarrekening in de vorm waarin zij ingevolge dat artikel openbaar mag worden gemaakt. Is de verklaring niet afgelegd, dan wordt de reden daarvan vermeld.

2. Wordt de jaarrekening ten dele of in beknopte vorm op andere wijze dan ingevolge het vorige artikel openbaar gemaakt, dan wordt dit ondubbelzinnig vermeld onder verwijzing naar de openbaarmaking krachtens wettelijk voorschrift, of, zo deze niet is geschied, onder mededeling van dit feit. De in artikel 393 lid 5 bedoelde verklaring van de deskundige mag alsdan niet worden toegevoegd. De deskundige deelt alsdan op verzoek van de rechtspersoon mede of de verklaring is afgelegd, en, zo ja, welke strekking zij heeft; is de verklaring niet afgelegd, dan wordt de reden daarvan vermeld.

3. Is de jaarrekening nog niet vastgesteld of goedgekeurd, dan wordt dit bij de in lid 1 en lid 2 bedoelde stukken vermeld. Indien een mededeling als bedoeld in de laatste zin van artikel 362 lid 6 is gedaan, wordt dit eveneens vermeld.

AFDELING 11. VRIJSTELLINGEN OP GROND VAN DE OMVANG VAN HET BEDRIJF VAN DE RECHTSPERSOON

Artikel 396. 1. Voor zover de algemene vergadering niet binnen zes maanden na het begin van het boekjaar anders heeft besloten, zijn de leden 3-7 van toepassing op een rechtspersoon waarvoor artikel 399 en artikel 400 niet gelden, en die voldoet aan ten minste twee van de volgende vereisten:

- a. de waarde van de activa volgens de balans met toelichting bedraagt niet meer dan f 3 miljoen;
- b. de netto-omzet over het boekjaar bedraagt niet meer dan f 6 miljoen;
- c. het gemiddeld aantal werknemers over het boekjaar bedraagt minder dan 50.

2. Heeft de rechtspersoon een dochtermaatschappij, dan worden de waarden van haar activa en haar omzet volgens de methode der consolidatie, alsmede het aantal van haar werknemers bij die van de rechtspersoon geteld.

3. Van de in afdeling 3 genoemde posten behoeven slechts vermelding die welke voorkomen in de artikelen 364, 365 lid 3 en 373, waarbij de vorderingen en schulden zijn gesplitst in die met een resterende looptijd van ten hoogste een jaar en die met een resterende looptijd van meer dan een jaar, met afzonderlijke vermelding van het bedrag der schulden met een resterende looptijd van meer dan vijf jaar. In de balans of de toelichting moeten de gegevens, bedoeld in de artikelen 375 lid 3 en 376, worden vermeld.

4. In de winst- en verliesrekening worden de posten genoemd in artikel 377 lid 3 onder a-d en g, onderscheidenlijk lid 4 onder a-c en f, samengehouden tot een post bruto-bedrijfsresultaat; de rechtspersoon vermeldt in een verhoudingscijfer in welke mate de netto-omzet ten opzichte van die van het vorige jaar is gestegen of gedaald.

5. De artikelen 380 en 383 lid 1 zijn niet van toepassing.

6. Artikel 393 lid 1 is niet van toepassing.

7. Artikel 394 is slechts van toepassing met betrekking tot een overeenkomstig lid 3 beperkte balans en de toelichting. In de openbaar gemaakte toelichting blijven achterwege de nadere gegevens omtrent de winst- en verliesrekening, alsmede de gegevens bedoeld in artikel 378 lid 3, tweede zin.

8. Bij algemene maatregel van bestuur worden de in lid 1 genoemde bedragen verlaagd, indien het recht van de Europese Gemeenschappen daartoe verplicht, en kunnen zij worden verhoogd, voor zover geoorloofd, telkens tot een veelvoud van een half miljoen gulden.

Artikel 397. 1. Voor zover de algemene vergadering niet binnen zes maanden na het begin van het boekjaar anders heeft besloten, zijn de leden 3-6 van toepassing op een rechtspersoon waarvoor de artikelen 396, 399 en 400 niet gelden, en die voldoet aan ten minste twee van de volgende vereisten:

- a. de waarde van de activa volgens de balans met toelichting bedraagt niet meer dan f 12 miljoen;
- b. de netto-omzet over het boekjaar bedraagt niet meer dan f 24 miljoen;
- c. het gemiddeld aantal werknemers over het boekjaar bedraagt minder dan 250.

2. Heeft de rechtspersoon een dochtermaatschappij, dan worden de waarde van haar activa en haar omzet volgens de methode der consolidatie, alsmede het aantal van haar werknemers bij die van de rechtspersoon geteld.

3. In de winst- en verliesrekening worden de posten genoemd in artikel 377 lid 3, onder a-d en g, onderscheidenlijk lid 4, onder a-c en f, samengehouden tot een post bruto-bedrijfsresultaat; de rechtspersoon vermeldt in een verhoudingscijfer, in welke mate de omzet ten opzichte van die van het vorige jaar is gestegen of gedaald.

4. Artikel 380 is niet van toepassing.

5. Van de in afdeling 3 genoemde posten behoeven in de openbaar gemaakte balans met toelichting slechts vermelding die welke voorkomen in de artikelen 364, 365 lid 1 onder e en lid 3, 366, 367 lid 1 onder a-d, 370 lid 1 onder b en c, 371 lid 1 onder a, 373, 374 leden 3 en 4, 375 lid 1 onder a, b, f en g en lid 3, alsmede 376. De vorderingen en schulden, bedoeld in artikel 364 worden gesplitst in die met een resterende looptijd van ten hoogste een jaar en die met een resterende looptijd van meer dan een jaar met afzonderlijke vermelding van het bedrag der schulden met een resterende looptijd van meer dan vijf jaar; de overlopende posten worden in elk geval vermeld. De leden 2 van de artikelen 370 en 375 vinden

toepassing zowel op het totaal van de vorderingen en schulden als op de posten uit lid 1 van die artikelen welke afzonderlijke vermelding behoeven.

6. De gegevens, bedoeld in artikel 392 lid 1 onder f, worden niet openbaar gemaakt.

7. Artikel 396 lid 8 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 398. Op de jaarrekening van een rechtspersoon die langer dan een boekjaar bestaat, blijven de artikelen 396 leden 3–7 en 397 leden 3–6 van toepassing, indien zij dat ook op de jaarrekening van het voorafgaande boekjaar waren, en met betrekking tot dat boekjaar werd voldaan aan twee van de vereisten, bedoeld in artikel 396 leden 1 en 2, onderscheidenlijk artikel 397 leden 1 en 2. Zij blijven buiten toepassing, indien zij op de jaarrekening van het voorafgaande boekjaar niet van toepassing waren en met betrekking tot dat boekjaar niet werd voldaan aan twee van de vereisten, bedoeld in artikel 396 leden 1 en 2, onderscheidenlijk artikel 397 leden 1 en 2.

AFDELING 12. BEPALINGEN OMTRENT RECHTSPERSONEN VAN ONDERSCHEIDEN AARD

Artikel 399. 1. Voor de toepassing van dit artikel geldt als een verzekeringsmaatschappij de rechtspersoon die verzekeraar is in de zin van artikel 3 van de Wet op het Levensverzekeringbedrijf (Stb. 1922, 716) of waarop de Wet op het schadeverzekeringbedrijf van toepassing is. Een verslag, opgemaakt overeenkomstig een van deze wetten, geldt als jaarrekening, mits daarin, met inachtneming van de volgende leden, aan de bij en krachtens deze titel gestelde vereisten is voldaan.

2. De voorschriften van de afdelingen 3 en 4, krachtens welke posten afzonderlijk in de jaarrekening moeten worden opgenomen, gelden niet voor een verzekeringsmaatschappij. In en krachtens de algemene maatregelen van bestuur waarbij krachtens de in lid 1 genoemde wetten modellen van staten worden vastgesteld, kan van de overige bepalingen van die afdelingen worden afgeweken. Op een verzekeringsmaatschappij zijn de artikelen 363 lid 6, 379 lid 6, 380, 392 lid 1 onder h en – voor zover de daar bedoelde leningen voor haar bedrijf normaal zijn – 383 lid 2 niet van toepassing.

3. Een verzekeringsmaatschappij mag, mede ter bepaling van het resultaat, de waardering van haar beleggingen en technische voorzieningen doen berusten op grondslagen die voor de bedrijfstak als aanvaardbaar worden beschouwd, ook indien deze afwijken van het bepaalde in artikel 384 lid 1, tweede zin.

4. Verzekeringsmaatschappijen waaraan krachtens de wet een verklaring is afgegeven dat zij gezamenlijk als één onderneming worden beschouwd, behoeven hun jaarrekening en hun jaarverslag niet overeenkomstig de voorschriften van deze titel in te richten; artikel 393 geldt niet voor deze verzekeringsmaatschappijen.

5. Ten aanzien van een verzekeringsmaatschappij geeft Onze Minister van Economische Zaken geen beslissing op een verzoek om ontheffing als bedoeld in de artikelen 58 lid 5, 101 lid 4, 210 lid 4, 379 lid 4 of 392 lid 4, dan nadat hij daarover de Verzekeringskamer heeft gehoord.

6. Een rechtspersoon die het verzekeringsbedrijf uitoefent, doch die geen verzekeringsmaatschappij is, mag de voor verzekeringsmaatschappijen geldende voorschriften omtrent de jaarrekening toepassen, indien het in artikel 362 lid 1 bedoelde inzicht daardoor wordt gediend.

Artikel 400. 1. De leden 2–6 zijn van toepassing op een rechtspersoon die is ingeschreven in het register bedoeld in artikel 12 van de Wet toezicht kredietwezen.

2. De voorschriften van de afdelingen 3 en 4, krachtens welke posten afzonderlijk in de jaarrekening moeten worden opgenomen, gelden niet

voor de in het vorige lid bedoelde rechtspersoon. Op de rechtspersoon zijn de artikelen 363 lid 6, 380 en – voor zover de daar bedoelde leningen voor zijn bedrijf normaal zijn – 383 lid 2 niet van toepassing. De overige bepalingen van die afdelingen gelden niet, voor zover daarvan bij of krachtens de wet wordt afgeweken. De gegevens, bedoeld in artikel 392 lid 1 onder i, behoeven niet te worden verstrekt, voor zover een risico valt onder het risico, omschreven in artikel 11 lid 2 van de Wet toezicht kredietwezen, en voor zover een verlies op een voorziening voor dat risico kan worden afgeboekt.

3. De rechtspersoon mag, mede ter bepaling van het resultaat, de waardering van de beleggingen doen berusten op grondslagen die voor de bedrijfstak als aanvaardbaar worden beschouwd, ook indien deze afwijken van het bepaalde in artikel 384 lid 1, tweede zin.

4. De rechtspersoon waaraan krachtens artikel 8 van de Wet toezicht kredietwezen ontheffing is verleend, behoeft de jaarrekening en het jaarverslag niet volgens de voorschriften van deze titel in te richten, mits de financiële gegevens volgens de methode der consolidatie zijn opgenomen in de groepsjaarrekening die behoort bij de jaarrekening van de kredietinstelling op wier aansprakelijkstelling de ontheffing is gegrond; artikel 393 geldt niet voor de rechtspersoon. Op de groepsjaarrekening zijn de leden 2, 3 en 5 van toepassing. Aan de groepsjaarrekening worden een jaarverslag en overige gegevens toegevoegd, die betrekking hebben op de in de groepsjaarrekening begrepen rechtspersonen en instellingen gezamenlijk.

5. Gelijksortige handelingen als bedoeld in artikel 378 lid 3, tweede zin, mogen gezamenlijk worden verantwoord. Artikel 378 lid 4 onder a geldt niet voor de aandelen of certificaten daarvan die de rechtspersoon in de gewone bedrijfsuitoefening in pand heeft genomen.

6. Ten aanzien van de rechtspersoon geeft Onze Minister van Economische Zaken geen beslissing op een verzoek om ontheffing als bedoeld in de artikelen 58 lid 5, 101 lid 4, 210 lid 4, 379 lid 4 of 392 lid 4, dan nadat hij daarover De Nederlandsche Bank N.V. heeft gehoord.

7. Onze Minister van Financiën kan een financiële instelling waarop lid 1 niet van toepassing is, op haar verzoek al dan niet onder voorwaarden toestaan voor kredietinstellingen geldende voorschriften omtrent de jaarrekening toe te passen.

Artikel 401. 1. Een beleggingsmaatschappij mag haar beleggingen tegen marktwaarde waarderen.

2. Nadelige koersverschillen ten opzichte van de voorafgaande balansdatum behoeven niet ten laste van de winst- en verliesrekening te worden gebracht, mits zij op de reserves worden afgeboekt; voordelige koersverschillen mogen op de reserves worden bijgeboekt. De bedragen worden in de balans of in de toelichting vermeld.

3. Voor de toepassing van de voorgaande leden wordt onder beleggingsmaatschappij verstaan een rechtspersoon die uitsluitend ten doel heeft het vermogen zodanig te beleggen dat de risico's daarvan worden gespreid, teneinde de leden of aandeelhouders in de opbrengst te doen delen.

4. Op een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal is artikel 378 lid 3, tweede zin, niet van toepassing.

Artikel 402. Zijn de financiële gegevens van een rechtspersoon verwerkt in een groepsjaarrekening die overeenkomstig artikel 379 lid 6 in de jaarrekening van die rechtspersoon is opgenomen, dan behoeft in de eigen winst- en verliesrekening slechts het resultaat uit deelnemingen na aftrek van de belastingen daarover als afzonderlijke post te worden vermeld. In de toelichting van de groepsjaarrekening wordt de toepassing van de vorige zin meegedeeld.

Artikel 403. 1. Een tot een groep behorende rechtspersoon waarop de artikelen 399 en 400 niet van toepassing zijn, behoeft de jaarrekening niet overeenkomstig de voorschriften van deze titel in te richten, mits:

a. de balans in elk geval vermeldt de som van de vaste activa, de som van de vlottende activa, en het bedrag van het eigen vermogen, van de voorzieningen en van de schulden, en de winst- en verliesrekening in elk geval vermeldt het netto-resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening en het saldo der overige baten en lasten, een en ander na belastingen;

b. de leden of aandeelhouders na de aanvang van het boekjaar en voor de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening schriftelijk hebben verklaard met afwijking van de voorschriften in te stemmen;

c. de financiële gegevens van de rechtspersoon volgens de methode der consolidatie zijn opgenomen in een groepsjaarrekening welke behoort bij de jaarrekening van een andere, op het grondgebied van een der lidstaten van de Europese Gemeenschappen gevestigde rechtspersoon of vennootschap;

d. bij het opmaken, het deskundigenonderzoek en de openbaarmaking van de groepsjaarrekening de voorschriften van de vierde richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake het vennootschapsrecht zoveel mogelijk op overeenkomstige wijze zijn toegepast, voor zover het op die groepsjaarrekening toepasselijke recht niet aan deze richtlijn is aangepast;

e. in de groepsjaarrekening of in de lijst van daarin opgenomen groepsmaatschappijen wordt medegedeeld dat met betrekking tot de rechtspersonen niet aan alle voorschriften van deze titel is voldaan;

f. de onder c bedoelde rechtspersoon of vennootschap schriftelijk heeft verklaard zich hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de uit rechtshandelingen van de rechtspersoon voortvloeiende schulden; en

g. de onder b en f bedoelde verklaringen alsmede afschriften van de krachtens het toepasselijk recht openbaar gemaakte groepsjaarrekening met inbegrip van de lijst van groepsmaatschappijen en van de verklaring van een bevoegde deskundige die de groepsjaarrekening heeft onderzocht, ten kantore van het handelsregister worden nedergelegd; indien de groepsjaarrekening ten kantore van een ander handelsregister is nedergelegd, kan met een verwijzing daarnaar worden volstaan.

2. De in lid 1 onder f bedoelde aansprakelijkstelling kan worden opgeheven door intrekking van de verklaring; de intrekking geschiedt door nederlegging van een daartoe strekkende mededeling ten kantore van het handelsregister. De opheffing van de aansprakelijkheid geldt voor de schulden, voortvloeiend uit een rechtsverhouding welke is aangegaan voordat jegens de schuldeiser een beroep op de intrekking kan worden gedaan, slechts na verloop van drie jaren nadat de rechtspersoon heeft opgehouden tot de groep te behoren.

3. Zijn in de groep waarvan de gegevens in de groepsjaarrekening zijn opgenomen, de in lid 1 onder f bedoelde rechtspersoon of vennootschap en een andere nevengeschiedt, dan is lid 1 slechts van toepassing, indien ook deze andere rechtspersoon of vennootschap een verklaring van aansprakelijkstelling heeft afgelegd; in dat geval zijn lid 1 onder g en lid 2 van overeenkomstige toepassing.

4. Behoeft de rechtspersoon of vennootschap die zich aansprakelijk stelt, slechts de balans met toelichting openbaar te maken in plaats van de jaarrekening, dan kunnen de afschriften bedoeld in lid 1 onder g worden vervangen door een afschrift van de groepsbalans met toelichting.

5. Lid 1 is niet van toepassing, indien door of met medewerking van de rechtspersoon uitgegeven effecten in de prijscourant van enige beurs zijn opgenomen, dan wel door of met medewerking van de rechtspersoon uitgegeven effecten aan toonder in omloop zijn.

6. Voor een rechtspersoon waarop lid 1 van toepassing is, gelden de artikelen 391-393 niet en, mits de rechtspersoon geen naamloze vennootschap is, evenmin artikel 394.

Artikel 404. 1. Een rechtspersoon mag artikel 379 lid 6, en artikel 392 lid 1 onder h buiten toepassing laten, mits:

- a. geen der leden of aandeelhouders binnen een redelijke termijn na de aanvang van het boekjaar daartegen schriftelijk bezwaar bij de rechtspersoon heeft ingebracht, en
- b. de financiële gegevens van de rechtspersoon volgens de methode der consolidatie zijn opgenomen in een groepsjaarrekening of een groepsbalans met toelichting, welke als onderdeel van de toelichting van de jaarrekening of tezamen met de jaarrekening of de balans van een andere rechtspersoon ingevolge artikel 394 openbaar moet worden gemaakt.

2. Het vorige lid is niet van toepassing, indien door of met medewerking van de rechtspersoon uitgegeven effecten in de prijscourant van enige beurs zijn opgenomen, dan wel door of met medewerking van de rechtspersoon uitgegeven effecten aan toonder in omloop zijn.

ARTIKEL II

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt voorts als volgt gewijzigd:

A. Na artikel 25 wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 25a. Van de bepalingen van dit boek kan slechts worden afgeweken, indien en voor zover dit uit de wet blijkt.

B. In artikel 52 vervallen lid 1 en het cijfer 2.

C. Na artikel 54 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 54a

1. Dochtermaatschappij van een coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij is:

- a. een rechtspersoon waaraan zij, alleen of tezamen met een dochter- of groepsmaatschappij, voor rekening van haarzelf of van een dochter- of groepsmaatschappij meer dan de helft van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen,
- b. een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, waarvan zij volledig aansprakelijke vennote is.

2. Een rechtspersoon of vennootschap is ook dochtermaatschappij van een coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij, indien deze niet zelf, maar een dochtermaatschappij de vereisten van het vorige lid vervult.

3. Kapitaalverschaffing door groepsmaatschappijen wordt voor de toepassing van lid 1 onder a niet toegerekend aan een groepsmaatschappij die minder kapitaal verschaft dan een andere groepsmaatschappij met haar dochtermaatschappijen gezamenlijk.

4. Een rechtspersoon of vennootschap die met een coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij in een groep is verbonden, wordt als groepsmaatschappij aangeduid.

5. De coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij heeft een deelneming in een rechtspersoon indien zij of een dochtermaatschappij voor rekening van een van beide kapitaal verschaft of doet verschaffen met het doel ten dienste van de eigen werkzaamheid duurzaam verbonden te zijn met die rechtspersoon. Doet zij of een dochtermaatschappij dit alleen of tezamen met een dochter- of groepsmaatschappij voor ten minste een vijfde deel van het geplaatste kapitaal, dan wordt het bestaan van een deelneming vermoed. Met een deelneming wordt gelijkgesteld het belang in een vennootschap waarvan zij of een dochtermaatschappij vennote is.

6. Bij de vaststelling welk deel van het geplaatste kapitaal wordt verschaft, wordt het kapitaal verminderd met het nominale bedrag van de aandelen en certificaten daarvan die de rechtspersoon zelf houdt of doet houden.

D. Artikel 58 wordt gelezen:

Artikel 58

1. Jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn met ten hoogste vijf maanden door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, maakt het bestuur een jaarrekening op die aan de algemene vergadering ter vaststelling wordt voorgelegd. Binnen deze termijn legt het bestuur ook het jaarverslag over, tenzij artikel 403 voor de rechtspersoon geldt. De leden 3-5 van artikel 48 zijn van overeenkomstige toepassing, tenzij de jaarrekening wordt onderzocht door een deskundige die bevoegd is de in artikel 393 lid 5 bedoelde verklaring af te leggen.

2. De opgemaakte jaarrekening wordt ondertekend door de bestuurders en door de commissarissen; ontbreekt de ondertekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van reden melding gemaakt.

3. De rechtspersoon zorgt dat de opgemaakte jaarrekening, het jaarverslag en de krachtens artikel 392 lid 1 toe te voegen gegevens vanaf de oproep voor de algemene vergadering, bestemd tot behandeling van de jaarrekening, te zijnen kantore aanwezig zijn. De leden kunnen de stukken aldaar inzien en er kosteloos een afschrift van verkrijgen.

4. Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat.

5. Onze Minister van Economische Zaken kan desverzocht om gewichtige redenen ontheffing verlenen van de verplichting tot het opmaken, het overleggen en het vaststellen van de jaarrekening.

E. In artikel 72 lid 1 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. in onderdeel e wordt «titel 6 van dit boek» veranderd in: titel 8;

b. in onderdeel f wordt de zinsnede «als bedoeld in artikel 102 van dit boek» gelezen: als bedoeld in artikel 393.

F. Artikel 76 wordt vervangen door het volgende artikel:

Artikel 76

1. Dochtermaatschappij van een naamloze vennootschap is:

a. een rechtspersoon waaraan zij, alleen of tezamen met een dochter- of groepsmaatschappij, voor rekening van haarzelf of van een dochter- of groepsmaatschappij meer dan de helft van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen,

b. een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, waarvan zij volledig aansprakelijke vennote is.

2. Een rechtspersoon of vennootschap is ook dochtermaatschappij van een naamloze vennootschap, indien deze niet zelf, maar een dochtermaatschappij de vereisten van het vorige lid vervult.

3. Kapitaalverschaffing door groepsmaatschappijen wordt voor de toepassing van lid 1 onder a niet toegerekend aan een groepsmaatschappij die minder kapitaal verschaft dan een andere groepsmaatschappij met haar dochtermaatschappijen gezamenlijk.

4. Een rechtspersoon of vennootschap die met de naamloze vennootschap in een groep is verbonden, wordt als groepsmaatschappij aangeduid.

5. De naamloze vennootschap heeft een deelneming in een rechtspersoon indien zij of een dochtermaatschappij voor rekening van een van beide kapitaal verschaft of doet verschaffen met het doel ten dienste van de eigen werkzaamheid duurzaam verbonden te zijn met die rechtspersoon.

Doet zij of een dochtermaatschappij dit alleen of tezamen met een dochter- of groepsmaatschappij voor ten minste een vijfde deel van het geplaatste kapitaal, dan wordt het bestaan van een deelneming vermoed. Met een deelneming wordt gelijkgesteld het belang in een vennootschap waarvan zij of een dochtermaatschappij vennote is.

6. Bij de vaststelling welk deel van het geplaatste kapitaal wordt verschafft, wordt het kapitaal verminderd met het nominale bedrag van de aandelen en certificaten daarvan die de rechtspersoon zelf houdt of doet houden.

G. In artikel 89a, tweede lid, wordt in plaats van «de artikelen 98 lid 2 onder b, 98a lid 3 en 326 lid 2 onder c van dit boek» gelezen: de artikelen 98 lid 2 onder b en 98a lid 3.

H. De tweede zin van artikel 94 lid 2 vervalt.

I. In de artikelen 94a lid 2, 94b lid 2, 94c lid 2 en 94d lid 3 wordt de zinsnede «als bedoeld in artikel 102 van dit boek» gelezen: als bedoeld in artikel 393. In artikel 94b lid 3 onder b wordt bovendien «titel 6 van dit boek» gewijzigd in: titel 8. De tweede zin van artikel 94d lid 5 vervalt.

J. In artikel 96a, eerste lid, wordt in plaats van «rechtspersoon of vennootschap waarmee zij in een groep is verbonden» gelezen: groepsmaatschappij.

K. In artikel 98 lid 2 onder a wordt in plaats van «hetgeen voor de aandelen is betaald» gelezen: de verkrijgingsprijs.

Lid 2 onder b wordt gelezen:

b. het nominale bedrag van de aandelen in haar kapitaal die de vennootschap verkrijgt, houdt of in pand houdt of die worden gehouden door een dochtermaatschappij, niet meer beloopt dan een tiende van het geplaatste kapitaal;

De leden 3–8 worden vernummerd tot 4–9; ingevoegd wordt een lid, luidende:

3. Voor het vereiste in lid 2 onder a is bepalend de grootte van het eigen vermogen volgens de laatst vastgestelde balans, verminderd met de verkrijgingsprijs voor aandelen in het kapitaal van de vennootschap die zij en haar dochtermaatschappijen na de balansdatum verschuldigd werden. Is een boekjaar meer dan zes maanden verstreken zonder dat de jaarrekening is vastgesteld en zo nodig goedgekeurd, dan is verkrijging overeenkomstig lid 2 niet toegestaan.

In lid 5 (was 4) wordt in plaats van «rechtspersoon waarmee zij in een groep is verbonden» gelezen: groepsmaatschappij.

In lid 6 (was 5) wordt «1–3» vervangen door: 1–4.

In de leden 6 en 7 (waren 5 en 6) wordt telkens «2 en 3» vervangen door: 2–4.

L. In artikel 98a, leden 1 en 2, wordt telkens in plaats van «2 of 3» gelezen: 2–4.

Lid 3 wordt gelezen:

3. De vennootschap kan niet langer dan gedurende drie jaren na omzetting in een naamloze vennootschap of nadat zij eigen aandelen om niet of onder algemene titel heeft verkregen, samen met haar dochtermaatschappijen meer aandelen in haar kapitaal houden dan een tiende van het geplaatste kapitaal; eigen aandelen die zij zelf in pand heeft, worden meegeteld. De aandelen die de vennootschap te veel houdt, gaan op het einde van de laatste dag van die drie jaren over op de gezamenlijke bestuurders. Dezen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling aan de vennootschap van de waarde van de aandelen op dat tijdstip met de wettelijke rente van dat tijdstip af. Onder het begrip aandelen in dit lid zijn certificaten daarvan begrepen.

M. Aan het eerste lid van artikel 98c wordt toegevoegd: Dit verbod geldt ook voor haar dochtermaatschappijen.

De eerste zin van lid 2 wordt gelezen: Het verbod geldt niet indien aandelen worden verkregen door of voor rekening van arbeiders in dienst van de vennootschap of van een groepsmaatschappij.

N. Artikel 98d wordt gelezen:

Artikel 98d

1. Een dochtermaatschappij mag voor eigen rekening geen aandelen nemen of doen nemen in het kapitaal van de naamloze vennootschap. Zulke aandelen mogen dochtermaatschappijen voor eigen rekening slechts verkrijgen of doen verkrijgen, voor zover de naamloze vennootschap zelf ingevolge de leden 1–6 van artikel 98 eigen aandelen mag verkrijgen en in het geval, bedoeld in artikel 98 lid 7.

2. Indien is gehandeld in strijd met het vorige lid, zijn de gezamenlijke bestuurders van de naamloze vennootschap hoofdelijk aansprakelijk tot vergoeding aan de dochtermaatschappij van de verkrijgingsprijs met de wettelijke rente daarover van het tijdstip af waarop de aandelen zijn genomen of verkregen. Betaling van de vergoeding geschiedt tegen overdracht van deze aandelen. Een bestuurder behoeft de koopprijs niet te vergoeden, indien hij bewijst dat het nemen of verkrijgen niet aan de naamloze vennootschap is te wijten.

3. Een dochtermaatschappij mag,

a. nadat zij dochtermaatschappij is geworden,

b. nadat de vennootschap waarvan zij dochtermaatschappij is, is omgezet in een naamloze vennootschap, of

c. nadat zij als dochtermaatschappij aandelen in het kapitaal van de naamloze vennootschap om niet of onder algemene titel heeft verkregen, niet langer dan gedurende drie jaren samen met de naamloze vennootschap en haar andere dochtermaatschappijen meer van deze aandelen voor eigen rekening houden of doen houden dan een tiende van het geplaatste kapitaal. De gezamenlijke bestuurders van de naamloze vennootschap zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de vergoeding aan de dochtermaatschappij van de waarde van de aandelen die zij te veel houdt of doet houden op het einde van de laatste dag van die drie jaren, met de wettelijke rente van dat tijdstip af. Betaling van de vergoeding geschiedt tegen overdracht van de aandelen. Een bestuurder behoeft de vergoeding niet te betalen, indien hij bewijst dat het niet aan de naamloze vennootschap is te wijten dat de aandelen nog worden gehouden.

4. Onder het begrip aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen.

O. Artikel 101 wordt als volgt gewijzigd:

a. In lid 1 wordt achter het woord «termijn» ingevoegd: «met ten hoogste zes maanden», wordt «, welke» vervangen door: «en» en vervalt het woordt «wordt» na «aandeelhouders». Aan dit lid wordt een zin toegevoegd, luidende: Binnen deze termijn legt het bestuur ook het jaarverslag over, tenzij artikel 403 voor de vennootschap geldt.

b. Aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Onze Minister van Economische Zaken kan desverzocht om gewichtige redenen ontheffing verlenen van de verplichting tot het opmaken, het overleggen en het vaststellen van de jaarrekening.

P. Artikel 102 wordt vervangen door het volgende artikel:

Artikel 102

1. De naamloze vennootschap zorgt dat de opgemaakte jaarrekening, het jaarverslag en de krachtens artikel 392 lid 1 toe te voegen gegevens vanaf

de oproep voor de algemene vergadering, bestemd tot hun behandeling, te haren kantore aanwezig zijn. De houders van haar aandelen of van met haar medewerking uitgegeven certificaten daarvan kunnen de stukken aldaar inzien en er kosteloos een afschrift van verkrijgen.

2. Luiden deze aandelen of certificaten aan toonder of heeft de vennootschap schuldbrieven aan toonder uitstaan, dan kan tevens ieder de stukken, voor zover zij na vaststelling openbaar gemaakt moeten worden, inzien en daarvan tegen ten hoogste de kostprijs een afschrift verkrijgen. Deze bevoegdheid vervalt zodra deze stukken zijn neergelegd ten kantore van het handelsregister.

Q. Artikel 103 wordt gelezen:

Artikel 103

1. Indien aandelen van de vennootschap, schuldbrieven of certificaten van deze aandelen of schuldbrieven, die met haar medewerking zijn uitgegeven, zijn opgenomen in de prijscourant van enige beurs, maakt de vennootschap haar halfjaar- en kwartaalcijfers openbaar zodra zij beschikbaar zijn. Deze verplichting geldt niet, zolang deze cijfers slechts aan bestuurders, commissarissen en de ondernemingsraad worden verstrekt.

2. Zulk een vennootschap maakt het voorstel tot een uitkering op aandelen of op andere effecten en besluiten tot tussentijdse uitkering onverwijld openbaar.

R. Artikel 104 wordt vervangen door een artikel, luidende:

Artikel 104. Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat.

S. Artikel 118 lid 8 wordt vernummerd tot 9; ingevoegd wordt een lid, luidende:

8. Het vorige lid is van overeenkomstige toepassing op aandelen of certificaten daarvan die worden gehouden door dochtermaatschappijen van de vennootschap of waarop zij een recht van vruchtgebruik of een pandrecht hebben.

T. Artikel 137 vervalt.

U. Artikel 148 vervalt.

V. Artikel 153 wordt als volgt gewijzigd:

a. In lid 1, tweede zin, wordt in plaats van «verslag, bedoeld in artikel 137 van dit Boek,» gelezen «jaarverslag» en wordt in plaats van «eerste verslag» gelezen «eerste jaarverslag».

b. In lid 2 onder b en onder c wordt telkens in plaats van «waarvan zij rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening ten minste de helft van de aandelen houdt» gelezen «waarin zij een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

c. In lid 3 onder a wordt in plaats van «een vennootschap waarvan ten minste de helft der aandelen rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening wordt gehouden» gelezen: «een vennootschap waarin voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal wordt deelgenomen».

d. In lid 3 onder b wordt telkens in plaats van «rechtspersonen waarmede zij in een groep is verbonden» gelezen «groepsmaatschappijen».

e. In lid 3 onder c wordt na «onder b» ingevoegd «of in artikel 263 lid 3 onder b», wordt in plaats van «bepaling» gelezen «bepalingen» en wordt voor «rechtspersonen» ingevoegd «groepsmaatschappijen en».

W. In de aanhef van artikel 155 lid 1 wordt in plaats van «een vennootschap waarvan ten minste de helft van de aandelen wordt gehouden» gelezen «een vennootschap waarin een deelneming voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal wordt gehouden».

In lid 3 wordt de zinsnede «andere rechtspersonen waarmee de rechtspersoon in een groep is verbonden» vervangen door: groepsmaatschappijen.

X. In artikel 157 lid 1 wordt in plaats van «rechtspersoon waarvan zij rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening ten minste de helft van de aandelen houdt» gelezen «rechtspersoon waarin zij een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

Y. In artikel 158 lid 13 wordt in plaats van «ondernemingsraad van een onderneming die in stand wordt gehouden door een rechtspersoon waarvan de vennootschap rechtstreeks of middellijk ten minste de helft van de aandelen voor eigen rekening houdt» gelezen «ondernemingsraad die is ingesteld door een rechtspersoon waarin de vennootschap een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

Z. In artikel 160 onder b wordt in plaats van «rechtspersoon waarvan de vennootschap ten minste de helft van de aandelen rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening houdt» gelezen «rechtspersoon waarin de vennootschap een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

AA. De tweede zin van artikel 163 komt te luiden:

Hij legt deze gelijktijdig ter goedkeuring aan de algemene vergadering van aandeelhouders en ter bespreking aan de in artikel 158 lid 13 bedoelde ondernemingsraad over.

BB. In artikel 164 lid 2 wordt in plaats van «rechtspersoon waarvan de vennootschap ten minste de helft van de aandelen rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening houdt» gelezen «rechtspersoon waarin de vennootschap een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

CC. Artikel 187 wordt vervangen door het volgende artikel:

Artikel 187

1. Dochtermaatschappij van een besloten vennootschap is:

a. een rechtspersoon waaraan zij, alleen of tezamen met een dochter- of groepsmaatschappij, voor rekening van haarzelf of van een dochter- of groepsmaatschappij, meer dan de helft van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen,

b. een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, waarvan zij volledig aansprakelijke vennote is.

2. Een rechtspersoon of vennootschap is ook dochtermaatschappij van een besloten vennootschap, indien deze niet zelf, maar een dochtermaatschappij de vereisten van het vorige lid vervult.

3. Kapitaalverschaffing door groepsmaatschappijen wordt voor de toepassing van lid 1 onder a niet toegerekend aan een groepsmaatschappij die minder kapitaal verschaft dan een andere groepsmaatschappij met haar dochtermaatschappijen gezamenlijk.

4. Een rechtspersoon of vennootschap die met de besloten vennootschap in een groep is verbonden, wordt als groepsmaatschappij aangeduid.

5. De vennootschap heeft een deelneming in een andere rechtspersoon indien zij of een dochtermaatschappij voor rekening van een van beide kapitaal verschaft of doet verschaffen met het doel ten dienste van de eigen werkzaamheid duurzaam verbonden te zijn met die rechtspersoon. Doet zij of een dochtermaatschappij dit alleen of tezamen met een dochter-

of groepsmaatschappij voor ten minste een vijfde deel van het geplaatste kapitaal, dan wordt het bestaan van een deelneming vermoed. Met een deelneming wordt gelijkgesteld het belang in een vennootschap waarvan zij of een dochtermaatschappij vennote is.

6. Bij de vaststelling welk deel van het geplaatste kapitaal wordt verschaft, wordt het kapitaal verminderd met het nominale bedrag van de aandelen en certificaten daarvan die de rechtspersoon zelf houdt of doet houden.

DD. In artikel 206 vervallen het cijfer 1 vóór de tekst en lid 2.

EE. Artikel 210 wordt als volgt gewijzigd:

In lid 1 wordt achter het woord «termijn» ingevoegd: «met ten hoogste zes maanden», wordt «, welke» vervangen door: «en» en vervalt «wordt» na «aandeelhouders». Aan dit lid wordt een zin toegevoegd luidende: Binnen deze termijn legt het bestuur ook het jaarverslag over, tenzij artikel 403 voor de vennootschap geldt.

Aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Onze Minister van Economische Zaken kan desverzocht om gewichtige redenen ontheffing verlenen van de verplichting tot het opmaken, het overleggen en het vaststellen van de jaarrekening.

FF. Artikel 211 vervalt.

GG. Artikel 212 wordt gelezen:

Artikel 212

De vennootschap zorgt dat de opgemaakte jaarrekening, het jaarverslag en de krachtens artikel 392 lid 1 toe te voegen gegevens vanaf de oproep voor de algemene vergadering, bestemd tot hun behandeling, te haren kantore aanwezig zijn. De houders van haar aandelen of van met haar medewerking uitgegeven certificaten op naam daarvan kunnen de stukken aldaar inzien en er kosteloos een afschrift van verkrijgen.

HH. De artikelen 213 en 214 vervallen.

II. Artikel 215 wordt vervangen door het volgende artikel:

Artikel 215. Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag slechts voor zover dat uit die voorschriften blijkt, aan de aandeelhouders en andere gerechtigden een uitkering worden gedaan of een tekort worden gedelgd.

JJ. Artikel 247 vervalt.

KK. Artikel 258 vervalt.

LL. Artikel 263 wordt als volgt gewijzigd:

a. In lid 1, tweede zin, wordt in plaats van «verslag, bedoeld in artikel 247 van dit Boek,» gelezen «jaarverslag», en wordt in plaats van «eerste verslag» gelezen: eerste jaarverslag.

b. In lid 2 onder b en onder c wordt telkens in plaats van «waarvan zij rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening ten minste de helft van de aandelen houdt» gelezen «waarin zij een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

c. In lid 3 onder a wordt in plaats van «een vennootschap waarvan ten minste de helft der aandelen rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening wordt gehouden» gelezen: een vennootschap waarin voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal wordt deelgenomen.

d. In lid 3 onder b wordt telkens in plaats van «rechtspersonen waarmee zij in een groep is verbonden» gelezen «groepsmaatschappijen».

e. In lid 3 onder c wordt na «onder b» ingevoegd «of in artikel 153 lid 3 onder b», wordt in plaats van «bepaling» gelezen «bepalingen» en wordt voor «rechtspersonen» ingevoegd «groepsmaatschappijen en».

MM. In de aanhef van artikel 265 lid 1 wordt in plaats van «een vennootschap waarvan ten minste de helft van de aandelen wordt gehouden» gelezen «een vennootschap waarin een deelneming voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal wordt gehouden».

In lid 3 wordt de zinsnede «andere rechtspersonen waarmee de rechtspersoon in een groep is verbonden» vervangen door: groepsmaatschappijen.

NN. In artikel 267 lid 1 wordt in plaats van «rechtspersoon waarvan zij rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening ten minste de helft van de aandelen houdt» gelezen «rechtspersoon waarin zij een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

OO. In artikel 268 lid 13 wordt in plaats van «ondernemingsraad van een onderneming die in stand wordt gehouden door een rechtspersoon waarvan de vennootschap rechtstreeks of middellijk ten minste de helft van de aandelen voor eigen rekening houdt» gelezen «ondernemingsraad die is ingesteld door een rechtspersoon waarin de vennootschap een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

PP. In artikel 270 onder b wordt in plaats van «rechtspersoon waarvan de vennootschap ten minste de helft van de aandelen rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening houdt» gelezen «rechtspersoon waarin de vennootschap een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal».

QQ. De tweede zin van artikel 273 komt te luiden:

Hij legt deze gelijktijdig ter goedkeuring aan de algemene vergadering van aandeelhouders en ter bespreking aan de in artikel 268 lid 13 bedoelde ondernemingsraad over.

RR. In artikel 274 lid 2 wordt in plaats van «rechtspersoon waarvan de vennootschap ten minste de helft van de aandelen rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening houdt» gelezen: rechtspersoon waarin de vennootschap een deelneming heeft voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal.

SS. Artikel 305 vervalt.

TT. Titel 6, bevattende de artikelen 306–343, vervalt.

ARTIKEL III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering² wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 998 vervallen de woorden «of artikel 337», en wordt na de woorden «het Burgerlijk Wetboek», waar deze voor de tweede maal voorkomen, ingevoegd de zinsnede: of een vordering als bedoeld in artikel 999.

B. Aan het Derde Boek wordt na artikel 998 een titel toegevoegd, welke als volgt luidt:

VAN RECHTSPLEGING INZAKE JAARREKENINGEN EN JAARVERSLAGEN

Artikel 999. Iedere belanghebbende die van oordeel is dat de jaarrekening, het jaarverslag of de daaraan toe te voegen overige gegevens van een rechtspersoon waarop Titel 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing is of een instelling of onderneming waarvoor artikel 11 van de Wet toezicht kredietwezen geldt, niet voldoen aan de daaromtrent bij of krachtens het Burgerlijk Wetboek of de Wet toezicht kredietwezen gestelde voorschriften, kan van deze rechtspersoon, instelling of onderneming in rechte vorderen deze stukken in te richten overeenkomstig bij rechterlijk bevel te geven aanwijzingen. De vorige zin is niet van toepassing op de verklaring van de deskundige bedoeld in artikel 392, eerste lid onder a, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

De procureur-generaal bij het gerechtshof te Amsterdam is bevoegd tot instelling van de rechtsvordering in het openbaar belang.

Artikel 1000. De ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam oordeelt in eerste en hoogste ressort over vorderingen, als bedoeld in het vorige artikel.

Artikel 1001. De rechtsvordering moet worden ingesteld binnen twee maanden na de dag waarop de jaarrekening is vastgesteld dan wel, indien goedkeuring is vereist, na de dag waarop zij is goedgekeurd. Rechtsvorderingen omtrent stukken die ten kantore van het handelsregister of van de vennootschap ter inzage van een ieder moeten worden neergelegd, kunnen worden ingesteld tot twee maanden na de dag der nederlegging. Is de jaarrekening reeds voor de vaststelling of goedkeuring neergelegd, dan eindigt deze termijn twee maanden na de dag waarop uit een neergelegde mededeling of uit de neergelegde jaarrekening blijkt van haar vaststelling dan wel goedkeuring.

De dagvaarding vermeldt in welk opzicht de jaarrekening, het jaarverslag of de overige gegevens herziening behoeven.

De zaak wordt overeenkomstig artikel 135 ter rolle voor burgerlijke zaken ingeschreven en na het nemen van de conclusies naar de ondernemingskamer verwezen. Tenzij de voorzitter der ondernemingskamer bijzondere gronden aanwezig acht voor het toestaan van het nemen van conclusies van repliek en dupliek, zijn de artikelen 142 en 247, derde lid, niet van toepassing.

De zaak zal met gesloten deuren worden behandeld; de uitspraak geschiedt echter in het openbaar.

De ondernemingskamer beslist niet dan nadat zij de deskundige die met het onderzoek van de jaarrekening is belast geweest, in de gelegenheid heeft gesteld te worden gehoord over de in de eis genoemde onderwerpen.

De ondernemingskamer geeft ten aanzien van een rechtspersoon waarop de Wet op het Levensverzekeringbedrijf (Stb. 1922, 716) of de Wet op het schadeverzekeringbedrijf van toepassing is, geen beslissing zonder de Verzekeringskamer in de gelegenheid te hebben gesteld ter zake te worden gehoord. Zij geeft met betrekking tot de grondslagen waarop de waardering van de activa en passiva in de balans en de bepaling van het resultaat berusten, geen beslissing tot een herziening van de jaarrekening, welke de Verzekeringskamer volgens haar uitdrukkelijke verklaring niet verenigbaar acht met de mate van veiligheid welke is vereist ter waarborging van de nakoming van verplichtingen jegens polishouders en andere rechthebbenden ter zake van verzekeringsovereenkomsten.

De ondernemingskamer geeft ten aanzien van een onderneming of instelling waarvoor artikel 11 van de Wet toezicht kredietwezen geldt, geen beslissing zonder De Nederlandsche Bank N.V. in de gelegenheid te hebben gesteld te worden gehoord. Zij geeft met betrekking tot rubricering

van activa en passiva in de balans en van baten en lasten in de winst- en verliesrekening, alsmede met betrekking tot de grondslagen waarop de waardering van activa en passiva in de balans en de bepaling van het resultaat berusten, geen beslissing tot een herziening van de jaarrekening, welke De Nederlandsche Bank N.V. volgens haar uitdrukkelijke verklaring niet verenigbaar acht met een gezond bankbeleid.

Artikel 1002. Voor zover de ondernemingskamer de vordering toewijst, geeft zij aan de rechtspersoon, instelling of onderneming een bevel omtrent de wijze waarop deze de jaarrekening, het jaarverslag of de overige gegevens moet inrichten; het bevel bevat daaromtrent nauwkeurige aanwijzingen.

De rechtspersoon, instelling of onderneming is verplicht de jaarrekening, het jaarverslag of de overige gegevens met inachtneming van het bevel op te maken, en voor zover het de jaarrekening betreft, te besluiten omtrent de vaststelling en goedkeuring.

De ondernemingskamer kan, ook ambtshalve, beslissen dat het bevel mede of uitsluitend een of meer toekomstige jaarrekeningen, jaarverslagen of daaraan toe te voegen overige gegevens betreft.

Indien het bevel betrekking heeft op de jaarrekening die aan het geschil ten grondslag ligt, vernietigt dit bevel de vaststelling en de goedkeuring van die jaarrekening. De ondernemingskamer kan de gevolgen van de vernietiging beperken.

In geval van vernietiging geeft de ondernemingskamer aan de rechtspersoon, instelling of onderneming opdracht de jaarrekening na herziening vast te stellen en goed te keuren binnen een door haar te stellen termijn.

Op verzoek van de rechtspersoon kan de ondernemingskamer na verhoor of behoorlijke oproeping van degene op wiens vordering het bevel is uitgevaardigd, de door haar gestelde termijn eenmaal verlengen.

Op verzoek van de rechtspersoon kan de ondernemingskamer wegens wijziging der omstandigheden haar bevel, voor zover dit betrekking heeft op toekomstige jaarrekeningen, jaarverslagen of daaraan toe te voegen overige gegevens intrekken. Zij beslist niet dan na degene op wiens vordering het bevel is gegeven, in de gelegenheid te hebben gesteld te worden gehoord.

ARTIKEL IV

In artikel 57, eerste lid onder c van de Wet op de Registeraccountants³ wordt in plaats van «102» gelezen: «393», en in plaats van «tweede volzin»: derde volzin.

ARTIKEL V

In artikel 28, tweede lid onder b, van de Wet op de Accountants-administratieconsulenten³ wordt in plaats van «102» gelezen: «393», en in plaats van «tweede volzin»: derde volzin.

ARTIKEL VI

Artikel 11 van de Wet toezicht kredietwezen wordt als volgt gewijzigd:

a. In het tweede lid wordt de punt aan het slot van de eerste zin gewijzigd in een puntkomma; daarna wordt toegevoegd: bij het model kan worden afgeweken van de afdelingen 3 en 4 van titel 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

b. De eerste zin van het derde lid wordt gelezen: De jaarrekening dient te zijn goedgekeurd door een deskundige als bedoeld in artikel 393 eerste lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

c. In het vierde lid wordt «Titel 6» vervangen door: titel 8.

ARTIKEL VII

Artikel 1, onder 4°, van de Wet op de Economische Delicten⁴ wordt als volgt gewijzigd:

a. in de opsomming van de bepalingen van Boek 2 (Rechtspersonen) van het Burgerlijk Wetboek vervallen de vermelding van de artikelen 58, 104, 148, eerste lid, 206, tweede lid, 213, 214 en 258, tweede lid, alsmede de woorden «eerste zin», bij de vermelding van artikel 94d lid 5;

b. in de opsomming bedoeld onder a wordt na «101» ingevoegd: «102» en wordt de zinsnede «en 341» vervangen door: 362, zesde lid, laatste zin, 393, eerste lid, 394 en 395;

c. aan het begin der bepaling wordt toegevoegd: het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, artikel 1002, tweede lid.

ARTIKEL VIII

Artikel 31a van de Wet op de ondernemingsraden⁵ wordt als volgt gewijzigd:

a. De leden 2–4 worden vervangen door de volgende leden:

2. Indien de onderneming in stand wordt gehouden door een coöperatieve vereniging, een onderlinge waarborgmaatschappij, een naamloze vennootschap of een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, verstrekt de ondernemer zo spoedig mogelijk na de vaststelling van zijn jaarrekening een exemplaar van de jaarrekening en het jaarverslag in de Nederlandse taal en de daarbij te voegen overige gegevens, als bedoeld in artikel 392 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, ter bespreking aan de ondernemingsraad. Wordt de onderneming in stand gehouden door een rechtspersoon waarop artikel 163 of artikel 273 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing is, dan geschiedt de overlegging gelijktijdig met die aan de algemene vergadering van aandeelhouders. Het voorgaande is van overeenkomstige toepassing op de mededeling die een rechtspersoon ingevolge artikel 362, zesde lid, laatste volzin, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, moet verstrekken.

3. Indien de financiële gegevens van een ondernemer die deel uitmaakt van in een groep verbonden ondernemers zijn opgenomen in een groepsjaarrekening als bedoeld in artikel 379, zesde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, verstrekt de ondernemer deze groepsjaarrekening met het groepsjaarverslag en de daarbij te voegen overige gegevens, als bedoeld in artikel 392 van dat boek, ter bespreking aan de ondernemingsraad. Indien de financiële gegevens van zulk een ondernemer niet in een groepsjaarrekening zijn opgenomen, verstrekt de ondernemer in plaats hiervan ter bespreking aan de ondernemingsraad schriftelijke gegevens waaruit de ondernemingsraad zich een inzicht kan vormen in het gezamenlijke resultaat van de ondernemingen van die groep ondernemers.

4. Indien de jaarrekening van de ondernemer betrekking heeft op meer dan één onderneming, verstrekt de ondernemer aan de ondernemingsraad tevens schriftelijke gegevens waaruit deze zich een inzicht kan vormen in de mate waarin de onderneming waarvoor hij is ingesteld tot het gezamenlijke resultaat van die ondernemingen heeft bijgedragen. Het voorgaande is van overeenkomstige toepassing, indien een groepsjaarrekening, als bedoeld in het derde lid, wordt verstrekt.

5. Indien de onderneming in stand wordt gehouden door een ondernemer op wie het tweede lid van dit artikel niet van toepassing is, verstrekt de ondernemer bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vervangende schriftelijke gegevens ter bespreking aan de ondernemingsraad. Het derde en vierde lid van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.

b. Lid 5 wordt vernummerd tot 6.

c. Lid 6 wordt vernummerd tot 7; de laatste volzin van dit lid wordt gelezen: Het derde en vierde lid van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL IX

Artikel 28a van de Bankwet⁶ wordt gelezen:

Artikel 28a. 1. Artikel 400, leden 2 en 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn op de Bank van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de Bank, met voorbijgaan aan de in lid 2 van dat artikel gestelde beperkingen, van de afdelingen 3 en 4 van titel 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek kan afwijken.

2. Van de bepalingen van titel 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wijkt de Bank bovendien af, voor zover die afwijking naar het oordeel van de raad van commissarissen en van de Koninklijke Commissaris noodzakelijk is voor de vervulling van haar in artikel 9 omschreven taak.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL X

1. De voorschriften, vervat in deze wet, zijn voor het eerst van toepassing op de jaarrekening, het jaarverslag en de aan die stukken toe te voegen overige gegevens van een rechtspersoon over het boekjaar, hetwelk aanvangt nadat de wet in het Staatsblad is afgekondigd. Het tweede zinsdeel van artikel 363 lid 5 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek geldt evenwel voor het eerst voor het boekjaar dat daarop volgt. Voor rechtspersonen als bedoeld in de artikelen 399 en 400 van dat boek betreft de eerste zin het boekjaar dat na 31 december 1984 aanvangt.

2. Over boekjaren, voorafgaande aan die waarop de in deze wet vervatte bepalingen van toepassing zijn, moeten de jaarrekening en het jaarverslag voldoen aan de voorschriften zoals zij tot het in werking treden van deze wet golden.

3. Indien de som der herwaarderingsreserves en die der afschrijvingen en waardeverminderingen voor een post der vaste activa, voorafgaande aan het boekjaar waarin de bepalingen van deze wet van toepassing worden, slechts ten koste van onevenredige uitgaven of tijdverlies kunnen worden herberekend, mogen voor de toepassing van artikel 368 lid 2 de som der herwaarderingsreserves en de som der afschrijvingen en waardeverminderingen vanaf dit boekjaar worden opgegeven; in de toelichting wordt hiervan melding gemaakt.

4. Artikel 389 lid 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek geldt slechts met betrekking tot het resultaat uit deelnemingen dat de rechtspersoon verantwoordt vanaf het tijdstip waarop de bepalingen van artikel I op de jaarrekening van toepassing worden.

5. Artikel 390 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek is mede van toepassing op herwaarderingsreserves die bestaan bij de aanvang van het boekjaar waarvoor de bepalingen van artikel I voor het eerst gelden, voor zover deze reserves er dan hadden moeten zijn bij toepassing van artikel

390 bij en na de herwaarderingen waarbij de reserves zijn gevormd. Artikel 390 is niet van toepassing op het deel van de herwaarderingsreserves dat is gevormd bij herwaardering van financiële vaste activa.

6. Zolang het in artikel 11 tweede lid, van de Wet toezicht kredietwezen bedoelde model nog niet is vastgesteld, blijven op een rechtspersoon, ingeschreven in het in artikel 12 van de Wet toezicht kredietwezen bedoelde register, met betrekking tot de inrichting van de jaarrekening de bepalingen van toepassing, die tot de inwerkingtreding van deze wet voor deze rechtspersoon golden; hetzelfde geldt voor de financiële instellingen die door Onze Minister van Financiën zijn aangewezen.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 juni 1983, Stb. 290

² Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 december 1983, Stb. 642

³ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 4 februari 1981, Stb. 35

⁴ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 7 september 1983, Stb. 455

⁵ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 mei 1981, Stb. 416

⁶ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 december 1976, Stb. 671

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal: Kamerstukken II 1979-80, 16 326; 1980-81, 16 326; 1981-82, 16 326; 1982-83, 16 326

Hand. II 1982-83, blz. 4464-4480; 4537-4555; 4692-4693

Kamerstukken I 1982-83, 16 326 (179); 1983-84 16 326 (22, 22a, 22b, 22c)

Hand. I 1983-84, blz. 153-160

ARTIKEL XI

1. De bepalingen van deze wet treden in werking op een door Ons te bepalen tijdstip of tijdstippen.

2. Met betrekking tot besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid geldt artikel 393 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek tot een door Ons te bepalen tijdstip slechts indien:

- a. zij een geplaatst kapitaal van ten minste f 500 000 hebben;
- b. artikel 399 of artikel 400 op hen van toepassing is, of
- c. de som van hun activa volgens de balans met toelichting ten minste f 8 000 000, en het aantal van hun arbeiders, te zamen met dat van de arbeiders in dienst van hun dochtermaatschappijen, ten minste 100 bedraagt.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 7 december 1983

Beatrix

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Uitgegeven de *dertigste* december 1983

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes